

Planprogram for kommunedelplan for Naturmangfold 2028-2038 - høring og varsel om oppstart

Utvalg	Utvalgssaksnr.	Møtedato
Planutvalget	2026/21	02.09.2026

Vedlegg

1 Planprogram

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Planutvalget vedtar å starte arbeidet med kommunedelplan for naturmangfold i Stor-Elvdal kommune for perioden 2028–2038.
2. Forslag til planprogram for kommunedelplan for naturmangfold 2028–2038 sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven § 4-1.
3. Det varsles samtidig oppstart av planarbeidet i henhold til plan- og bygningsloven §§ 11-12 og 11-13.

Planutvalgets behandling i møte 02.09.2026:

Votering: *Kommunedirektøren sitt forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.*

Vedtak i Planutvalget - 02.09.2026:

1. Planutvalget vedtar å starte arbeidet med kommunedelplan for naturmangfold i Stor-Elvdal kommune for perioden 2028–2038.
2. Forslag til planprogram for kommunedelplan for naturmangfold 2028–2038 sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven § 4-1.
3. Det varsles samtidig oppstart av planarbeidet i henhold til plan- og bygningsloven §§ 11-12 og 11-13

Hjemmel for behandlingen:

Delegeringsreglement for Stor-Elvdal kommune.

LOV-2008-06-27-71 Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven).

Bakgrunn

Stor-Elvdal kommune har et rikt og variert naturmangfold, med store sammenhengende skog- og fjellområder, vassdrag, myr- og våtmarksområder og et mangfold av naturtyper og arter. Naturen er en viktig ressurs for kommunen, både som grunnlag for landbruk og annen næringsvirksomhet, friluftsliv og rekreasjon, og som en viktig del av kommunens landskap og attraktivitet.

Samtidig er naturmangfoldet utsatt for ulike påvirkninger. Arealendringer, utbygging, fragmentering av leveområder, endringer i jord- og skogbruk, fremmede arter, klimaendringer og annen menneskelig aktivitet kan påvirke naturverdiene over tid. Kommunen har derfor behov for et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag som kan brukes aktivt i planlegging og forvaltning.

Stor-Elvdal kommune har søkt om tilskudd til utarbeiding av kommunedelplan for naturmangfold. Tilskuddet skal bidra til å styrke kommunens arbeid med å kartlegge, sammenstille og formidle kunnskap om naturmangfoldet, samt legge til rette for en mer helhetlig og langsiktig forvaltning av naturverdiene i kommunen.

En kommunedelplan for naturmangfold vil samle eksisterende kunnskap og pågående arbeid på området og gjøre dette mer tilgjengelig som grunnlag for kommunens videre planlegging og saksbehandling. Planen vil kunne synliggjøre viktige naturverdier, områder med særskilte utfordringer og områder hvor det kan være aktuelt med tiltak for å bevare eller restaurere natur.

Planen vil også gi kommunen et bedre grunnlag for å vurdere naturhensyn tidlig i plan- og utbyggingsprosesser. Dette kan bidra til å redusere konflikter mellom ulike interesser, gi mer forutsigbare planprosesser og sikre at hensynet til naturmangfold blir ivaretatt på en helhetlig måte. Et bedre kunnskapsgrunnlag kan samtidig gjøre det enklere å identifisere områder hvor utvikling og tilrettelegging kan gjennomføres uten å komme i konflikt med viktige naturverdier.

Kommunedelplanen vil ikke være juridisk bindende på samme måte som kommuneplanens arealdel eller reguleringsplaner, men vil være et viktig kunnskaps- og styringsverktøy for kommunen. Planen kan blant annet gi føringer for kommunens videre arbeid med arealforvaltning, naturrestaurering, skjøtsel, friluftsliv, landbruk og andre samfunnsutviklingsoppgaver. Den vil også kunne brukes som et kunnskapsgrunnlag ved revisjon av kommuneplanens arealdel og i andre relevante planprosesser.

Det legges opp til at kommunedelplan for naturmangfold skal gjelde for perioden 2028–2038. Planen vil omfatte både land- og vannarealer og bestå av en tematisk del med kunnskapsgrunnlag, utfordringer og mål for naturmangfoldet i Stor-Elvdal, samt en handlingsdel med konkrete tiltak. Eksisterende kunnskap, rapporter og relevante tiltak vil så langt som mulig innarbeides i planen.

Arbeidet med kommunedelplanen vil også gi kommunen en anledning til å involvere innbyggere, grunneiere, næringsliv, organisasjoner, fagmiljøer og regionale myndigheter. Lokal kunnskap og erfaringer vil være et viktig supplement til eksisterende fagkunnskap og kan bidra til å identifisere naturverdier og utfordringer som bør følges opp.

Arbeidet med planen ses i sammenheng med kommunens øvrige plan- og strategiarbeid, herunder kommuneplanens arealdel, planstrategien og andre relevante temaplaner. Målet er å etablere et samlet og oppdatert grunnlag for kommunens arbeid med naturmangfold, slik at naturhensyn i større grad kan ivaretas gjennom helhetlig og langsiktig planlegging.

Om planprogram og varsel om oppstart

Som en del av oppstarten av arbeidet med kommunedelplan for naturmangfold har kommunen utarbeidet forslag til planprogram. Planprogrammet redegjør for formålet med planarbeidet, hvilke temaer og problemstillinger som skal belyses, organisering og framdrift for planarbeidet, samt hvordan medvirkning skal ivaretas.

I henhold til plan- og bygningsloven § 11-13 skal forslag til planprogram for kommunedelplaner sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig som det varsles oppstart av planarbeidet. Hensikten er å gi berørte myndigheter, organisasjoner, grunneiere, næringsliv, innbyggere og andre interesserte anledning til å komme med innspill til hvordan planarbeidet bør gjennomføres og hvilke temaer som bør inngå i planen.

Det foreslås derfor at planprogrammet sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i minimum 6 uker, samtidig som det varsles oppstart av arbeidet med kommunedelplan for naturmangfold 2028–2038. Innspill som kommer inn i høringsperioden vil bli vurdert og kan gi grunnlag for justeringer av planprogrammet og den videre gjennomføringen av planarbeidet.

Planprogrammet fastsettes deretter av kommunestyret. Det fastsatte planprogrammet vil danne grunnlaget for det videre arbeidet med kommunedelplan for naturmangfold 2028–2038, herunder utarbeiding av kunnskapsgrunnlag, mål, strategier og handlingsdel.

Vurdering

Kommunedirektøren vurderer at en kommunedelplan for naturmangfold vil være et nyttig og langsiktig verktøy for å styrke kommunens arbeid med å ivareta naturmangfoldet. Planarbeidet vil bidra til å samle og oppdatere eksisterende kunnskap, synliggjøre viktige naturverdier og gi et bedre grunnlag for framtidige plan- og forvaltningsoppgaver. Det vurderes som positivt at arbeidet gjennomføres som en åpen prosess med bred medvirkning.

Økonomiske konsekvenser

Det er søkt om tilskudd (Natursats) til utarbeiding av kommunedelplan for naturmangfold, og det er innvilget totalt 400 000,-. Tilskuddet vil bidra til å finansiere planarbeidet, men det anses at det kan være behov for ytterligere 200 000 til kjøp av konsulenttenester til innhenting av kunnskapsgrunnlag og utarbeiding av selve planen. Planarbeidet vil for øvrig kreve bruk av kommunens administrative ressurser. Eventuelle økonomiske konsekvenser utover selve planarbeidet må vurderes i forbindelse med handlingsdelen og de enkelte tiltakene.

Administrative konsekvenser

Utarbeiding av kommunedelplanen vil kreve administrative ressurser og samarbeid på tvers av kommunens fagområder. Planarbeidet vil samtidig kunne bidra til mer effektiv saksbehandling på lengre sikt ved at kunnskap om naturmangfold samles og gjøres mer tilgjengelig.

Konsekvenser for folkehelsen

Planen vurderes å ha positive konsekvenser for folkehelsen ved å bidra til å ivareta natur- og friluftsområder som gir muligheter for fysisk aktivitet, rekreasjon og naturopplevelser. Et godt naturmiljø kan også bidra til trivsel, livskvalitet og attraktive lokalsamfunn.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at arbeidet med kommunedelplan for naturmangfold 2028–2038 settes i gang. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig som det varsles oppstart av planarbeidet. Etter gjennomført høring legges planprogrammet fram for fastsetting i kommunestyret.